



Acta del Consell Extraordinari de Convivència, Defensa i Protecció dels Animals del 13/09/2023. Reunió presencial

Dia: 13 de setembre 2023

Hora inici: 18.00 h

Lloc: Sala Lluís Companys

ASSISTENTS

REPRESENTANT	ENTITAT
Xavier Patón	Gerent Àrea de Mobilitat, Infraestructures i Serveis Urbans
Albert Aixalà	Secretari del Consell
Carme Maté	Direcció dels Drets dels Animals
Anna Ortonoves	Cap Dept. Gestió i Protecció dels Animals
Sito Alarcón	Director del Zoo
Jordi Martí	JuntsxCat
Eva Barlabé	ERC
Marc Martínez	Districte Eixample
Felip Martínez	Districte Sant Andreu
Maria José Mata	Intercids
Carlos López	Associació Animalista Libera
Rosi Carro	ZooXXI



Olga Torres	Plataforma Gatera
Marta Gumà	DEPANA
Anna Mulà	ICAB i consell de ciutat
Helena Arce	COVB
Raquel del Arco	Ass. Protecció dels GPP
Cristina del Arco	Ass. Protecció dels GPP
Aurora Calvo	PROGAT
Dolors Cabrol	PROGAT
Tere Rodríguez	APAEC
EXCUSEN	
Esther Calatayud	APASAAC
Rosi Perea	SOS Hurones
Meritxell Arias	AAS DISCAN
Sergi Perea	Districte Horta-Guinardó
Carla Cornella	FAADA
Carolina López	Districte Sants-Montjuic
COMB	
ASBAC	



Cristina Dalmau

Fundació Silvestre

Lydia Chaparro

Ecologistes en acció

Àlex Salvador

El jardinet dels gats

Blas Navalón

Districte Sarrià-Sant Gervasi

ESBORRANY



ORDRE DEL DIA:

1. Compareixença del Sr. Antonio Alarcón, director del zoo de Barcelona, per tal d'informar sobre la mort de la cria d'orangutan Kanelo
2. Precs i preguntes

ESBORRANY



ACTA:

1. Compareixença del Sr. Sito Alarcón, director del zoo de Barcelona, per tal d'informar sobre la mort de la cria d'orangutan Kanelo

Xavier Patón obre la sessió excusant la presencia de la tinenta Laia Bonet i explicant que ens trobem en procés de transició entre el mandat anterior i aquest no obstant, s'ha decidit mantenir la reunió. Llegeix l'orde del dia sol·licitada per diferent entitats i dona la paraula al senyor Sito Alarcón, director del ZOO de Barcelona.

Sito Alarcón director del ZOO, el dia 21 de maig mor una cria d'orangutan d'1 any d'edat. En les 12 hores següents es va seguir el procediment establert en aquest casos fent la necròpsia corresponent. Aquesta conclou que la causa de la mort de la cria va ser derivada de les complicacions produïdes per una infecció d'una espècie de nematode del gènere Strongyloides que té un alt percentatge de prevalència en cries d'orangutans. La normalitat en el comportament de la cria no va aixecar sospites ni en els cuidadors ni en l'equip veterinari.

Indica que els controls posteriors en les zones i en els 6 orangutans restants no han presentat cap tipus d'efecte en relació als paràsits i van descartar un problema generalitzat.

A la necròpsia, es van visualitzar petites lesions possiblement produïdes en els últims moments de vida al intentar ser moguda per altres orangutans i, a la mucosa de la cavitat oral presentava un quist congènit gens relacionat amb la causa de la mort.

L'equip veterinari està fent el seguiment de la possible infestació, ja que és un paràsit que entra per via abdominal i arriba fins la part respiratòria. Després de tots els controls que s'havien fet i que es continuen fent, els va sorprendre la mort de la cria que probablement per la seva curta edat el sistema immunitari no va poder reaccionar davant aquest paràsit.

Vol deixar clar que la causa de la mort no esta relacionada amb les obres que s'estaven fent en aquesta instal·lació per millorar-la i modernitzar-la. La instal·lació compta amb dos patis exteriors, dos vestíbuls interiors amb llum natural i dormitoris.

2. Precs i preguntes

Rosi Carro de ZOOXXI, van demanar prèviament l'informe de la necròpsia, per poder fer anàlisi amb els seus assessors científics ja que un paràsit en un sistema immunitari feble actua de forma més contundent que en un ben desenvolupat. Es van fer dos comunicats de premsa al respecte en els quals consideraven que aquest animal no s'estava desenvolupant correctament en les instal·lacions a causa de les obres que s'estaven portant a terme. El Kanelo va viure la meitat de la seva vida en unes instal·lacions en estat de degradació progressiva, segons el Plec tècnic que BSM va licitar per portar a terme les reformes. Al 2015 la instal·lació va costar 1,2 milions d'euros i s'ha hagut d'arreglar amb 600 mil euros públics tant la part exterior com la interior.



Fa referència textual a alguns punts del Plec: “s’han de canviar totes les planxes metàl·liques de revestiment de la instal·lació tant en ambients exteriors com interiors, estan completament oxidades per acumulació d’aigua, brutícia i matèria orgànica.”, “s’ha d’intervenir en tots els vidres, presenten fins a 4 tipologies de disfuncions”, “als patis s’han de dissenyar de nou els arbres ja que des del seu inici els troncs es podreixen”,. Afectacions causades pels animals; “colpegen els vidres i els trenquen, arranquen la pintura i silicona de les juntes”.

La conclusió de l’estudi en relació al projecte és, que no s’han tingut en compte l’entorn ambiental en el que es realitza la instal·lació, l’execució de l’obra presenta un grau de preparació molt baix i els controls de qualitat son inexistents.

L’espècie d’orangutans son arborícoles, no acostumen a baixar i son semi solitaris. Les instal·lacions del Zoo de Barcelona forcen els orangutans a una alteració en el sistema de locomoció i de relació. Els orangutans pateixen d’estrès al ser observats a través dels vidres d’accés als patis a causa de les aglomeracions de visitants i cops.

Anna Mulà en representació del Consell Municipal i de l’ICAB, fa èmfasi en la manca de compliment de l’Ordenança per part del Zoo. Actualment el Zoo es troba en un procediment judicial en curs, per infraccions greus per incompliment de la llei de protecció dels animals.

Ens sorprèn les despeses generades en relació a la instal·lació i del següent projecte al 2021 per a la reforma. En el Plec tècnic, es comprova l’exposició extrema a la que es va sotmetre als animals en contra de l’Ordenança i del programa de l’EAZA, el qual desaconsella aquest tipus d’interacció amb els orangutans. Pensa que les obres poden afectar al desenvolupament immunitari dels individus i les interaccions, poden afectar al seu comportament.

Marta Gumà de DEPANA, mostra el seu descontent per l’absència de la tinenta Laia Bonet. A banda de la lamentable mort de la cria Kanelo, les coses al Zoo de Barcelona no s’estan fent bé.

El Plec tècnic deixa veure deficiències molt greus. És inadmissible que les obres s’hagin fet al costat dels animals exposats constantment al soroll i brutícia i, per altra banda, els elevats costos que han comportat.

No qüestionen el bon maneig i l’amor als animals per part dels cuidadors del Zoo però no poden acceptar que les coses es facin d’aquesta manera. En el seu moment es va crear la Fundació Barcelona Zoo, se’ls va dir que seria l’ens en el qual les entitats podrien participar en la gestió del Zoo. Al cap dels anys la senyora Laia Bonet els hi va comunicar que la fundació en cap moment era l’eina per poder participar en les gestions del Zoo.

Va quedar pendent el tema del trasllat de les elefantes a un santuari francès proposat per la Rosi Carro i, la senyora Ada Colau va comprometre’s a donar resposta i encara no se’ls ha donat.

Maria José Mata d’INTERcids, mostra desconcert per l’absència de Laia Bonet i el canvi de data a última hora. Formula 3 preguntes al Sito Alarcón:

1. Les condicions de vida del Kanelo que son les mateixes que la resta d’orangutans, no han tingut una relació directa en que l’animal presentés un sistema immunitari deficient i això hagi afavorit l’afectació per la infecció parasitària que el va matar? Hi ha un conjunt d’elements que indiquen un



relació de causalitat. Tenim animals que exterioritzen el seu malestar en comportaments violents.

2. Diria vostè que, un orangutan que creix i es manté en unes condicions tant distants dels mínims estàndard de benestar per viure, no té més probabilitat de mort prematura per infeccions, virus i afeccions cardíques?
3. Acreditada les deficiències de les instal·lacions, que tot i així no podran garantir unes mínimes condicions de vida per als orangutans, considera viable o legal que s'hi continuïn destinant fons públics per al seu manteniment?

Olga Torres de Plataforma gatera, les entitats tenim contacte i venim sabent que el Zoo no està complint amb l'Ordenança. Formula dues preguntes:

1. Si justament l'Ordenança estableix que només es podran reproduir aquelles espècies que formin part d'un projecte d'espècie, l'orangutan forma part d'aquest projecte?
2. El Zoo ha elaborat el document corresponent al projecte d'espècie de l'orangutan, associat a un projecte de protecció d'hàbitat concret que indiqui en quina fase s'hauria produït la reintroducció del animals nascuts des de la plena aplicació de l'Ordenança ?

Sito Alarcón director del Zoo, hi ha temes que no es donarà resposta ja que estan en procés judicial i es respondran en el lloc adequat.

Es fals que nosaltres no complim l'Ordenança. Les instal·lacions dels orangutans tenen el vist i plau pel TAG de simis de l'EAZA. Deixa clar que tots els documents de la necròpsia indiquen que la mort d'aquesta cria va ser per una infecció, pensen que no té res a veure l'estat de la instal·lació. No nega que la instal·lació estigui molt malmesa, s'ha volgut arreglar els desperfectes dels materials el més ràpid possible. Es va observar que hi havia un esgotament dels material més accelerada de la que s'esperava i per això es va dur a terme la remodelació.

Per el tema de les elefantes considera que no estaran en un lloc millor que on estan ara.

Deixa clar que hi ha coses que no es poden fer com la reintroducció directa d'un animal que hagi crescut en captivitat. La reintroducció no es un tema gens fàcil, però tot allò que es pot alliberar i reintroduir ho fan i amb molta il·lusió.

Volem tenir animals per a conservació, recerca i sensibilització. Hi ha dos tipus d'espècies: les que estan dins de programes d'espècies protegides i que seguim el que se'ns diu. I altres tipus de projectes que es fan juntament amb la Generalitat i altres administracions, on es porten a terme repoblacions i alliberaments amb espècies que no estan necessàriament dins dels projectes de l'EAZA.

Assegura que els cuidadors son els que més pateixen amb la mort d'un animal. No hi havia cap símptoma ni avís sanitari ni veterinari sobre la infecció de la cria.

Hi ha preguntes que no son de la seva competència i per la qual cosa no pot donar resposta.

Xavier Patón gerent, torna a demanar disculpes per l'absència de la tinenta. Ha pres nota de moltes peticions que s'han fet, entén que en unes es posaran d'acord i d'altres en les quals possiblement no, de qualsevol manera s'agraeixen.



Nosaltres no valorem el compliment de l'Ordenança, hi ha qüestions que necessiten més temps i unes altres, fins i tot la interpretació de la pròpia Ordenança ja que depèn de la visió de cadascú encara que tots treballin en la mateixa direcció.

En referència a la necròpsia no es va poder enviar per un tema de protecció de dades. Informa que la necròpsia està a disposició per si volen anar a veure-la a les oficines de BSM (Barcelona Serveis Municipals) indicant prèviament la persona que assistirà.

Marta Gumà de DEPANA, cap de nosaltres qüestionem la recerca que es fa, el que es qüestiona es el benestar animal. Creu que els orangutan estan suportant bé tots els inconvenients que els hi generen les obres en les instal·lacions? Fa referència al tema de les elefants del qual no van rebre cap resposta, considera que sovint es queden sense respostes a les seves peticions. Demana al senyor Patón que s'estableixin uns terminis raonables per donar resposta.

Hi ha molts zoos que estableixen barreres per evitar les molèsties als animals, el Zoo de Barcelona no les té i això es intolerable.

Xavier Patón, en resposta a Marta Gumà, quan presenten propostes diu que no se'ls dona resposta, en altres ocasions indica el contrari. La voluntat d'aquest govern el qual està representant en aquesta sessió, es treballar per el consens. En diverses ocasions, hi ha realitats que es poden veure, no contraries, però si diferents. La tinenta ha deixar clara la seva visió respecte el Zoo i la Fundació.

Marta Gumà de DEPANA, hi ha molts aspectes importants que s'han tractat al Consell que han quedat a l'aire, considera que amb el tema de la Fundació es va enganyar a totes les entitats.

Carme Maté directora de Serveis dels Drets dels Animals, per donar resposta a les peticions que es fan i que estan recollides, es van crear les comissions permanents per poder fer un seguiment i poder donar una resposta. Considera que la vicepresidència esta en mans de les entitats i es necessària per poder mantenir una bona dinàmica al consell.

Sito Alarcón, el Zoo de Barcelona està orgullós del procés de millora de l'Ordenança i la creació del nou model de Zoo.

Maria José Mata d'INTERcids, a la necròpsia s'examina el que està davant no va més enllà. Demana resposta a la pregunta sobre si l'efecte d'estrès dels orangutans provocat per les obres no els condiciona en el desenvolupament del seu immunitari

Carlos López de l'Associació animalista Libera, considera que l'Ordenança no s'està complint en relació al orangutans, fent referència a l'article 33.4 de la mateixa en que s'indica que els recintes i instal·lacions del Zoo seran adequades per garantir les mesures de sanitat de benestar animal.

Rosi Carro de ZOOXXI, el Zoo no dona mai la informació científica que se li demana. Considera que es un Zoo obscur ja que no dona cap tipus d'informació.

Sito Alarcón director del Zoo, mostra la seva disconformitat, el Zoo no oculta informació, sempre que se li ha demanat la ha proporcionat. Afirmar que les instal·lacions passen una auditoria de benestar.

Rosi Carro de ZOOXXI, es va demanar un llistat de les causes de mort d'un període d'anys i no se'ls hi va facilitar completa.



Xavier Patón en resposta a Rosi Carro, hi ha uns tècnics absolutament competents que amb els coneixements que tenen donen la informació amb la màxima capacitat. Hi ha qüestions que se'ns escapen a tots. No sempre es té la informació exacta de les morts.

Deixa clar que les despeses generades de les obres fetes no s'han de veure com un únic projecte ja que les segones obres van ser produïdes per un inesperat accelerament en el deteriorament dels materials.

Rosi Carro, la llei de zoos estatal, obliga incloure el camp de les causes de mort al llibre de registre. Aquesta irregularitat per part del Zoo de Barcelona es troba inclosa en l'informe d'inspecció de la Generalitat.

Anna Mulà de l'ICAB, quan va participar en el procés d'accés a informació pública, confirma que es van demanar les causes de la mort en repetides vegades i finalment, se'ls va informar però no de totes les espècies. Van demanar accés a un informe fet a causa de la manca d'inspeccions realitzades al Zoo.

Xavier Patón, l'informe de la Generalitat demanava algunes millores que evidentment es van portar a terme.

Sito Alarcón, comenta que justament es va recórrer a l'informe ja que en alguns punts se'ls exigien coses que no estaven recollides en la llei de Zoos del 2003. No té cap problema en que es facin inspeccions anuals.

Olga Torres de Plataforma Gatera, mostra descontent per part de les entitats. Considera que es posa en qüestió les aportacions o afirmacions que fan.

PETICIONS

- Rosi Carro en representació de ZOOXXI: Necròpsia i expedient veterinari de tota la vida del Kanelo, saber quins són els protocols de maneig que s'hagin fet servir durant les obres, que els orangutans no puguin ser vistos pel públic i la parada reproductiva dels mateixos
Creació d'una eina per tenir accés als protocols de benestar i maneig de qualsevol espècie així com les causes de mort
- Anna Mulà en representació d'ICAB i del Consell de Ciutat: Que s'impedeixi amb barreres que la gent es pugui apropar als vidres i es procedeixi immediatament a la paralització de la cria fins que almenys no es compleixin amb els criteris de reproducció que l'Ordenança estableix.
- Marta Gumà en representació de DEPANA: Sol·licita que es valori el trasllat dels orangutans a un santuari. A banda, demana que es pugui crear una comissió de seguiment formada per entitats que treballen la fauna silvestre en captivitat i experts independents.